

Uniunea Democrată Maghiară din România la alegerile parlamentare din 1990-2004

Horvath, Reka

Veröffentlichungsversion / Published Version
Zeitschriftenartikel / journal article

Empfohlene Zitierung / Suggested Citation:

Horvath, R. (2005). Uniunea Democrată Maghiară din România la alegerile parlamentare din 1990-2004. *Studia Politica: Romanian Political Science Review*, 5(1), 167-179. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-56275-7>

Nutzungsbedingungen:

Dieser Text wird unter einer CC BY-NC-ND Lizenz (Namensnennung-Nicht-kommerziell-Keine Bearbeitung) zur Verfügung gestellt. Nähere Auskünfte zu den CC-Lizenzen finden Sie hier:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/1.0/deed.de>

Terms of use:

This document is made available under a CC BY-NC-ND Licence (Attribution-Non Commercial-NoDerivatives). For more information see:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/1.0>

Uniunea Democrată Maghiară din România la alegerile parlamentare din 1990-2004

RÉKA HORVÁTH

Analiza rezultatelor electorale ale UDMR dintre 1990-2004 este o sarcină destul de dificilă din două puncte de vedere. Pe de o parte, există prea puține studii anterioare care să dezvolte acest subiect. Pe de altă parte, sursele noastre referitoare la rezultatele obținute de UDMR sunt doar parțiale. Pentru alegerile parlamentare din 1990 și 1992, dispunem doar de rezultatele obținute de UDMR la nivel județean, fără a avea și rata participării la vot. Referitor la alegerile din 1996, avem rezultatele obținute de UDMR la nivel județean și rata participării la vot. Pentru alegerile parlamentare din 2000 și 2004, dispunem de rezultatele obținute de UDMR atât la nivel județean, la nivelul secțiilor de votare, cât și rata participării la vot la nivel județean. Diversitatea surselor nu ne permite o analiză la nivel de secții de votare și/sau comune/orașe pentru toată perioada 1990-2004.

În analiza de față pornim de la premisa că UDMR este o organizație al cărei electorat potențial sunt maghiarii din România, neavând scopul de a atrage un electorat de etnie română semnificativă ca număr. Electoratul UDMR poate fi foarte bine circumscris atât ca număr maxim de votanți¹, cât și ca implantare teritorială². Conform datelor ultimului recensământ din 2002, în jur de 98,8% din maghiarii din România, deci electoratul probabil al UDMR, se află în cele 16 județe³ din Transilvania⁴. Aceste județe pot fi grupate după procentajul maghiarilor după cum urmează:

- majoritate absolută – între 70%-80% – în județele Covasna și Harghita;
- procentaj semnificativ – între 20%-40% – în județele Bihor, Mureș⁵, Satu-Mare, Sălaj;
- minoritate – între 10%-20% – în județele Arad, Cluj;
- minoritate absolută – sub 10% – în județele Alba, Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin, Hunedoara, Maramureș, Sibiu, Timiș⁶.

¹ Numărul maxim de votanți este dat de numărul etnicilor maghiari care au împlinit 18 ani.

² Nu negăm faptul că UDMR poate fi votat și de etnici români, dar nu credem că numărul lor a fost semnificativ pentru alegerile parlamentare. Știm că un procentaj crescând de etnici maghiari votează alte partide decât UDMR, dar cercetările existente până la data scrierii prezentului articol nu ne permit includerea acestei problematice în lucrarea de față.

³ Alba, Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Harghita, Hunedoara, Maramureș, Mureș, Satu-Mare, Sălaj, Sibiu și Timiș.

⁴ Toate datele demografice din acest articol sunt calculate pe baza datelor recensământului din 2002.

⁵ Județul Mureș ar putea constitui o grupă aparte datorită faptului că procentajul maghiarilor a fost de circa 39% în 2002 și de 41% în 1992, fiind deci foarte aproape de un județ cu o pondere asemănătoare a maghiarilor și românilor, iar celelalte județe din grupa definită ca având un procentaj semnificativ de maghiari au avut o pondere de maghiari sub 36%.

⁶ V. și Anexa 1.

Trebuie remarcat faptul că în jur de 31% dintre maghiari locuiesc în județe unde se află în majoritate, aproximativ 40% în județe cu o puternică prezență a maghiarilor (20%-40%) și în jur de 12% se află în județe unde maghiarii sunt în minoritate (10%-20%). În același timp, în opt județe unde procentajul maghiarilor este mai mic de 10% locuiesc aproximativ 16% din totalul maghiarilor.

Numărul și implantarea teritorială a electoratului potențial al Uniunii Democrate a Maghiarilor din România fiind astfel definite, iar perioada stabilită, 1990-2004, în acest articol vom creiona două posibile piste de analiză a rezultatelor UDMR legate de participarea la vot a maghiarilor și scăderea numărului de voturi primite de UDMR.

PARTICIPAREA LA VOT A MAGHIARILOR

Există cel puțin două întrebări legate de participarea la vot a maghiarilor. Pe de o parte: cum se prezintă rata participării în județele locuite de maghiari? Pe de altă parte: care este procentajul din populația maghiară cu drept de vot care a ales UDMR-ul?

Dat fiind faptul că sursele noastre conțin ratele participărilor județene doar pentru ultimele trei alegeri, vom începe explorarea acestor piste doar pentru anii 1996, 2000 și 2004.

Rata participării la alegerile parlamentare

Analizând rata participării la cele trei alegeri parlamentare din 1996, 2000 și 2004, putem constata două lucruri. Pe de o parte, au existat nouă județe care din punctul de vedere al ratei participării, s-au situat (la cele trei alegeri) peste rata națională. Aceste județe au fost: Brăila, Buzău, Constanța, Covasna, Harghita, Hunedoara, Mureș, Sălaj și Municipiul București. Putem observa că dintre acestea, cinci județe sunt din Transilvania. Covasna, Harghita, Mureș și Sălaj au o proporție mai mare de 20% de maghiari¹.

Pe de altă parte, am putut observa existența a 16 județe, care s-au situat sub nivelul național în ceea ce privește rata de participare la toate cele trei alegeri analizate. Aceste județe au fost: Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Călărași, Dolj, Galați, Giurgiu, Gorj, Ilfov, Maramureș, Mehedinți, Olt, Satu-Mare, Tulcea, Vaslui. Din acest grup doar patru sunt județe din Transilvania având un procentaj variat de maghiari: 25,96% în Bihor, 5,88% în Bistrița-Năsăud, 9,07% în Maramureș, 35,19% în Satu-Mare.

Din cele de mai sus se poate constata că pentru confirmarea sau infirmarea ipotezei conform căreia rata participării la alegeri a maghiarilor este mai ridicată decât cea a românilor, este nevoie de o analiză a participării la vot la nivelul localităților. Întrebarea este dacă localitățile locuite de maghiari au o rată de participare

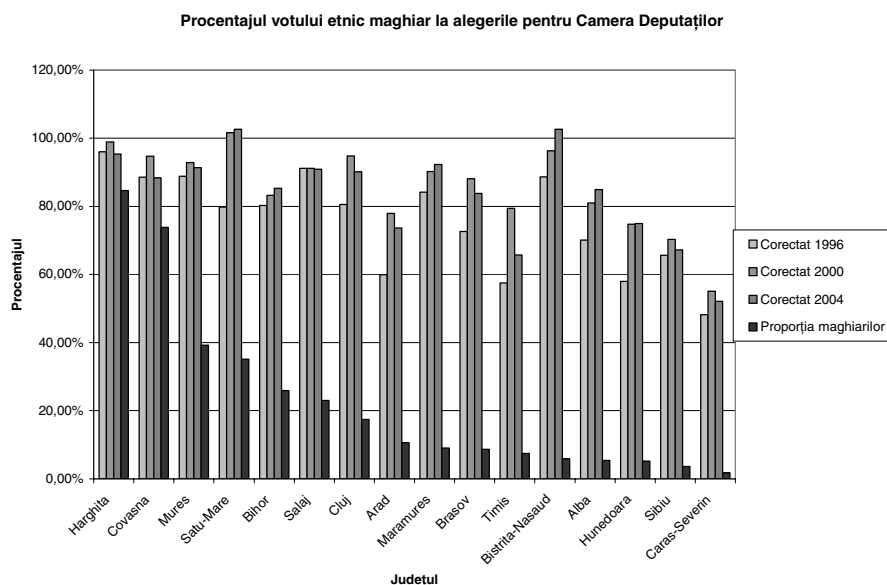
¹ Procentajul maghiarilor este de 84,6% în Harghita, 73,7% în Covasna, 39,3% în Mureș, 23,04% Sălaj. În județul Hunedoara un procentaj de 5,2% din populație este de etnie maghiară.

mai ridicată decât celelalte. Sau/și dacă rata participării la vot este influențată de doi factori: etnie și specificitatea localității (comună, oraș, starea materială a locuitorilor, etc.). Acestea pot constitui o pistă de cercetare care merită explorată.

Ponderea maghiarilor care au votat UDMR

Una dintre întrebările frecvente referitoare la performanțele electorale ale UDMR este: cât la sută din populația care, la diferitele recensăminte s-a declarat de etnie maghiară, votează UDMR (în continuare procentajul votului etnic)? O primă încercare de a răspunde la această întrebare ar fi să comparăm numărul de voturi obținute de UDMR cu numărul maghiarilor cu drept de vot. În acest caz am presupune că toți maghiarii se prezintă la vot și toți votează Uniunea. Ipoteză improbabilă.

O a doua încercare este de a corecta numărul maghiarilor cu drept de vot cu rata participării populației la vot și compararea numărului astfel obținut cu voturile culese de UDMR. În acest caz nu ținem cont de ipoteza destul de răspândită conform căreia maghiarii ar fi mai disciplinați, ar participa într-un număr mai mare la vot decât românii¹. Această ipoteză necesitând o cercetare mai amănunțită, premisa noastră în prezentul articol este că rata de participare (la nivelul județului respectiv) a maghiarilor este asemănătoare cu rata de participare județeană. Astfel, folosind rata de participare județeană pentru corectarea numărului maghiarilor cu drept de vot, obținem o bună aproximare pentru rata votului etnic². Calculând astfel rata votului etnic obținem următoarea diagramă:

¹ Ipoteză care constituie o pistă de cercetare conform subcapitolului de mai sus.

² Și în acest caz presupunem faptul că etnicii maghiari votează numai UDMR-ul. Ipoteză destul de greu de infirmat pentru perioada 1990-2004. Analiza *exit-pol*-urilor sau a sondajelor de opinie comandate de UDMR înaintea alegerilor din 2004 ar putea verifica sau infirma această ipoteză pentru aceste alegeri.

Pe baza calculelor efectuate referitor la votul etnic¹ putem vedea următoarele:

- în medie, la alegerile din 1996 a participat 75,64%, la cele din 2000 85,66%, iar la cele din 2004, 83,85% din populația maghiară cu drept de vot;

- județul Caraș-Severin a înregistrat cel mai scăzut nivel de vot etnic maghiar la toate cele trei alegeri analizate, având rate cuprinse între 48,19%-55,13%. În același timp trebuie să notăm faptul că acest județ are cea mai mică proporție de maghiari, 1,74%;

- numai în județul Harghita s-a înregistrat, la toate cele trei alegerile, un procentaj de vot etnic mai mare de 90%;

- există șapte județe unde procentajul votului etnic a fost mai mare de 80% la alegerile din 1996, 2000 și 2004: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Covasna, Maramureș, Mureș, Sălaj;

- județul Satu-Mare pare a fi un caz mai aparte, procentajul votului etnic crescând de la 79,80% în 1996, la 101,61% în 2000 și la 102,67% în 2004. Depășirea pragului de 100% poate fi cauzată de doi factori. Pe de o parte, de voturile românilor, iar pe de altă parte, poate fi datorată aproximărilor făcute pentru aflarea numărului maghiarilor cu drept de vot².

- procentajul votului etnic în 2004 este mai mic decât în 2000 în județele Harghita, Covasna, Mureș, Sălaj, Cluj, Arad, Brașov, Timiș, Sibiu, Caraș-Severin, o creștere a acestei rate înregistrându-se în județele Satu-Mare, Bihor, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Alba și Hunedoara.

O posibilă pistă de cercetare care se conturează ar fi: în rândul maghiarilor aflați în minoritate sau minoritate absolută, rata votului etnic este mai mică decât printre cei aflați în majoritate sau majoritate absolută³? O altă întrebare ar fi dacă rata votului etnic maghiar depinde de implantarea rurală sau urbană a alegătorilor.

VOTURILE OBȚINUTE DE UDMR

La nivel național putem observa următoarele schimbări în numărul de voturi obținute de UDMR:

Anul	Senat	Camera Deputaților	Nr. voturi Senat – nr. voturi Camera Deputaților
1990	1 004 353	991 601	12 752
1992	831 469	811 290	20 179
1996	837 760	812 628	25 132
2000	751 310	736 863	14 447
2004	631 109	628 125	2 984

¹ Calculele au fost făcute luând în considerare voturile primite de UDMR pentru Camera Deputaților. Pentru aproximarea numărului de maghiari cu drept de vot s-au folosit datele primite de la sociologul Kiss Tamás.

² Pentru anul 2000 s-au făcut aproximări pe baza datelor recensământului din 1992, iar pentru 2004 s-au folosit datele de la recensământul din 2002.

³ Această întrebare se pune pentru perioada 1990-2004.

După cum vedem, UDMR a pierdut de la primele alegeri 373 244 voturi la Senat și 363 476 la Camera Deputaților. Trebuie totuși notat faptul că aceste pierderi în sine nu ne permit o concluzie. În același timp ni se pare interesant faptul că la alegerile din 2004 diferența între voturile primite la Senat și cele de la Camera Deputaților a scăzut la doar 2 984.

Întrebarea care se pune este: cărui fapt se datorează scăderea numărului de voturi obținute de UDMR?

Putem analiza scăderea numărului de voturi obținute de UDMR la Camera Deputaților din mai multe puncte de vedere. În primul rând, dacă analizăm cifrele la nivel județean privind schimbarea voturilor obținute de UDMR și schimbarea ratei de participare și scăderea ponderii maghiarilor, putem constata următoarele¹:

- în 15 din cele 16 județe transilvane rata scăderii numărului de voturi obținute de UDMR în 2004 față de 2000 a fost mai mare decât rata scăderii prezenței la vot;

- în 10 din cele 15 județe transilvane rata scăderii numărului de voturi ale UDMR-lui în 2000 față de 1996 a fost mai mică decât rata scăderii prezenței la vot;

- în patru județe din Transilvania procentajul scăderii numărului de maghiari a fost mai mare decât procentajul scăderii voturilor obținute de UDMR 2004/1992.

În al doilea rând, dacă analizăm schimbarea voturilor obținute de UDMR la Camera Deputaților în cele 16 județe din Transilvania, putem observa următoarele:

- în toate județele numărul maxim de voturi a fost obținut în 1996;

- există cinci județe în care numărul voturilor UDMR este în continuă scădere din 1990: Alba, Bihor, Brașov, Cluj, Satu-Mare;

- există șapte județe în care numărul voturilor obținute de UDMR scade în 1992 față de 1990, dar crește în 1996 față de 1992, iar apoi scade la următoarele alegeri: Bistrița-Năsăud, Covasna, Harghita, Maramureș, Mureș, Sălaj, Sibiu;

- în județele Arad și Hunedoara scăderea numărului de voturi este întreruptă de anul 2000 când UDMR obține mai multe voturi decât la alegerile din 1996;

- județul Timiș pare a fi un caz aparte: aici numărul voturilor obținute de UDMR scade în 1992 față de 1990, dar crește în 1996 față de 1992 și în 2000 față de 1996, pentru ca la alegerile din 2004, Uniunea să obțină mai puține voturi decât în 2000.

În al treilea rând, comparând numărul voturilor obținute² de UDMR la alegerile pentru Camera Deputaților în 2004 cu cele din 1990 și 1992, putem observa³:

- cu o excepție – județul Bistrița-Năsăud –, UDMR a pierdut în 2004 față de 1990 între 30%-50% din voturi în toate județele transilvane;

- dar dacă comparăm anul 2004 cu 1992, majoritatea pierderilor – cu excepția județelor Bistrița-Năsăud și Caraș-Severin – se situează între 10%-30%.

Cele trei modalități de analiză a scăderii numărului de voturi ale UDMR ne confirmă necesitatea unui studiu la nivel de localități, căci pe baza acestor date nu se confirmă⁴, dar nici nu se infirmă ipotezele conform cărora UDMR: a pierdut mai multe voturi în județele unde maghiarii se află în minoritate sau minoritate absolută; UDMR a pierdut mai multe voturi în județele unde scăderea numărului maghiarilor a fost mai mare.

¹ V. Anexa 2.

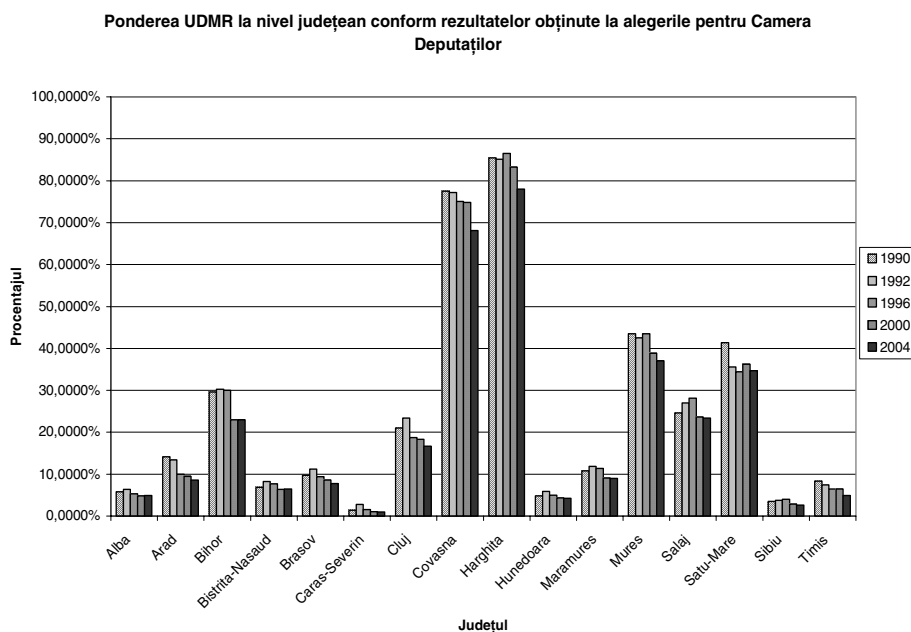
² În cele 16 județe din Transilvania.

³ V. Anexa 3.

⁴ V. și Anexa 4.

Ponderea UDMR

Scăderea numărului de voturi obținute de UDMR trebuie analizată luând în considerare și ponderea voturilor primite de Uniune conform totalului voturilor exprimate la nivel județean.

Dacă calculăm diferența dintre ponderea cea mai mare și cea mai mică obținută de UDMR, putem constata următoarele:

- o diferență între 1%-2% a existat în cinci județe: Alba, Bistrița-Năsăud, Caraș-Severin, Hunedoara, Sibiu. Aceste județe au un procentaj de maghiari sub 10%;
- diferența a fost între 2%-3,5% în județele Brașov, Maramureș, Timiș, județe care de asemenea au un procentaj de maghiari sub 10%;
- o diferență între 4,7%-7% s-a înregistrat în județele Arad, Cluj, Mureș, Satu-Mare, Sălaj. În aceste județe procentajul maghiarilor este între 10%-40%;
- diferența a fost cuprinsă între 7,3%-9,4% în județele Bihor, Covasna, Harghita. În județul Bihor procentul maghiarilor este în jur de 26%, pe când în celelalte două județe este de peste 70%.

O pistă de cercetare, care se conturează pe baza celor de mai sus, ar fi verificarea ipotezei conform căreia ponderea voturilor obținute de UDMR este mai stabilă în acele județe în care ponderea maghiarilor este de sub 10%. Acest aspect ar trebui verificat, pe de o parte, și la nivelul localităților. Pe de altă parte, nu trebuie uitat faptul că o scădere chiar și cu un procent în ponderea voturilor UDMR într-unul din județele în care maghiarii sunt în minoritate sau minoritate absolută, poate avea repercusiuni mai mari asupra situației UDMR în județul respectiv, decât într-un județ unde maghiarii au o pondere semnificativă sau sunt în majoritate.

Implantarea teritorială a UDMR

Este un loc comun faptul că implantarea și ponderea teritorială a UDMR depinde de doi factori: ponderea maghiarilor și fragmentarea câmpului politic românesc. Ni se pare totuși foarte interesantă analiza voturilor obținute de UDMR din perspectiva „majorității”. Mai precis, căutăm acele localități sau județe în care Uniunea a obținut majoritatea voturilor.

Sunt trei județe în care UDMR a obținut la toate alegerile parlamentare majoritatea¹: Covasna, Harghita și Mureș. Județele Covasna și Harghita au o populație majoritar maghiară, iar în județul Mureș proporția maghiarilor este de circa 39% conform datelor recensământului din 2002. Este interesant de menționat, pe de o parte, faptul că procentajul maghiarilor a scăzut în județul Mureș cu 9,48% între 1992-2002. Iar, pe de altă parte, la alegerile din 2004 UDMR a pierdut pentru prima dată un loc din cele repartizate pentru județul Harghita la Camera Deputaților.

În județele Satu-Mare și Sălaj, UDMR a obținut de trei ori majoritatea din cele cinci alegeri pentru Camera Deputaților. În județul Satu-Mare procentajul maghiarilor este în jur de 35%, iar în Sălaj în jur de 23% conform datelor recensământului din 2002. În județul Bihor UDMR a obținut de două ori majoritatea relativă în alegeri. Ponderea maghiarilor în județul Bihor a fost de 25,96% în 2002. Se observă faptul că în toate județele unde ponderea maghiarilor este de peste 20%, UDMR a reușit să obțină măcar de două ori majoritatea în alegeri. În aceste județe scăderea ponderii maghiarilor a fost mai mică decât în celelalte județe transilvane².

La nivel de localități (municipii, orașe, comune) este mai dificilă analiza majorităților, căci pentru alegerile din 1990, 1992, 1996 ne lipsesc datele la acest nivel.

Analizând voturile la nivel de municipiu, oraș și comună de la alegerile din 2000 și 2004, putem constata că UDMR a obținut o majoritate în localități din 13 județe din Transilvania și într-un județ din afara ei³. Voturile obținute în aceste județe au însemnat în 2000 în jur de 75% din totalul voturilor obținute pentru Camera Deputaților, iar în 2004 în jur de 63%. Aceste județe sunt: Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Cluj, Covasna, Harghita, Maramureș, Mureș, Sălaj, Satu-Mare, Timiș. La alegerile din 2000 UDMR a obținut majoritate în 265⁴ de localități, iar în 2004 în 251. Uniunea a păstrat în 2004 majoritățile din 2000 în 220 localități. În total au fost 295 localități în Transilvania în care UDMR a obținut majoritate în alegerile din 2000 și 2004. Dintre acestea⁵, 82% au fost comune, 9,2% comune formate între 2000-2004, 5,1% orașe și 3,7% municipii. În 2004 UDMR și-a păstrat majoritatea obținută în 2000 în municipiile și orașele transilvane, câștigând chiar un nou municipiu (Reghin). Dacă exceptăm comunele formate între 2000-2004⁶, peste 60% din comunele în care UDMR a obținut majoritatea au avut o

¹ V. Anexa 5.

² Scăderea ponderii maghiarilor între 1992 și 2002 a fost în jur de 6,46% în Harghita și Covasna, de 7,93% în Satu-Mare, de 9,48% în Sălaj, de 9,65% în Mureș, de 13,03% în Bistrița-Năsăud, de 14,24% în Bihor, de 15,67 în Maramureș etc.

³ Iar în 2000 și în câteva secții de votare din afara României

⁴ Numai cele din Transilvania. A obținut o singură majoritate în Bacău și șapte în secții de votare din afara țării.

⁵ Conform situației din 2002.

⁶ Din aceste comune nu avem date referitoare la ponderea maghiarilor. Avem 26 de astfel de localități.

proporție de maghiari de peste 50%; în aproximativ 25% din comune, maghiarii au înregistrat o pondere între 30%-50%; în 10% din comune maghiarii au avut o pondere între 15%-30%.

În aceste 13 județe din Transilvania unde UDMR a obținut majorități la alegerile pentru Camera Deputaților din 2000 și 2004, este interesant de văzut care a fost al doilea partid după Uniune. În alegerile din 2000, în 71,32% din localitățile în care UDMR a obținut majoritatea, al doilea partid a fost Polul Democrat-Social din România, în 16,23% PRM, în 6,79% PNL și în 2,26% PD. Alegerile din 2004 au confirmat faptul că în marea majoritate a localităților în care UDMR a obținut majoritatea, al doilea clasat a fost PSD+PUR cu 82,07%. În același timp, Alianța D.A. PNL-PD a câștigat locul doi după UDMR în 15,54% din localități, iar PRM în 1,99%. Dacă privim distribuția județeană a partidelor aflate pe locul doi după UDMR, obținem următorul tabel¹:

	PD 2000	PDSR 2000	PNL 2000	PRM 2000	Majoritate județ 2000	D.A. 2004	PSD 2004	PRM 2004	Majoritate județ 2004
Alba		66,67%			PDSR	33,33%	33,00%		D.A.
Arad		44,44%		55,56%	PRM	62,50%	37,50%		D.A.
Bihor	16,00%	76,00%	4,00%	4,00%	UDMR/PDSR	34,62%	65,38%		D.A.
Bistrița-Năsăud		60,00%		40,00%	PRM		100,00%		PSD+PUR
Brașov		100,00%			PDSR	33,33%	66,67%		D.A.
Cluj		63,64%		36,36%	PRM	11,76%	88,24%		D.A.
Covasna		90,91%	6,06%		UDMR/PDSR	10,53%	89,47%		UDMR/PSD+PUR
Harghita		76,92%	9,62%	7,69%	UDMR	11,86%	86,44%	1,69%	UDMR/PSD+PUR
Maramureș	25,00%	50,00%	25,00%		PDSR	100,00%			PSD+PUR
Mureș		46,67%	4,44%	42,22%	UDMR/PRM	13,04%	78,26%	8,70%	UDMR/PSD+PUR
Sălaj		84,21%	5,26%	10,53%	UDMR/PDSR		100,00%		PSD+PUR
Satu Mare	2,70%	75,68%	16,22%	5,41%	UDMR/PDSR	6,67%	93,33%		UDMR/PSD+PUR
Timiș		75,00%			PDSR		100,00%		D.A.

Pe baza acestui tabel, alegerile din 2000 și 2004 nu confirmă ipoteza conform căreia în localitățile unde majoritatea este câștigată de UDMR, locul doi este câștigat de acel partid care obține majoritatea (sau locul doi, dacă și la nivel județean câștigă UDMR) la nivel județean. Știm că majoritatea localităților în care UDMR a obținut majoritatea voturilor în cele două alegeri au fost comune, deci preferința alegătorilor pentru PDSR/PSD+PUR poate fi explicată prin ipoteza conform căreia ruralul votează majoritar PDSR/PSD+PUR.

¹ În județul în care a câștigat UDMR, am căutat al doilea partid. Am colorat cu gri partidul care a obținut cel mai des locul secund în județ. În cazul în care suma procentajelor dintr-un județ nu este de 100%, înseamnă că au fost localități în care două partide au obținut un număr egal de voturi.

Piste de analiză

În acest articol am încercat să conturăm mai multe piste pentru analiza pierderilor de voturi suferite de UDMR în perioada 1990-2004. O ipoteză care trebuie verificată este dacă rata participării la vot este influențată de doi factori: etnie și specificitatea localității (comună, oraș, starea materială a locuitorilor etc.). O altă pistă de cercetare este cea conform căreia rata votului etnic maghiar depinde de implantarea rurală sau urbană a alegătorilor. A treia pistă de cercetare este dată de întrebarea dacă în județele unde maghiarii trăiesc în minoritate sau minoritate absolută, UDMR pierde mai mult/mai repede voturile decât în județele în care maghiarii sunt în majoritate absolută sau în procentaj semnificativ. Ni se pare fundamentală pista de cercetare care urmărește patru factori pentru explicarea rezultatelor alegerilor din punctul de vedere al UDMR: ponderea maghiarilor; rata scăderii procentajului etnic; specificul localităților; rezultatele celorlalte partide.

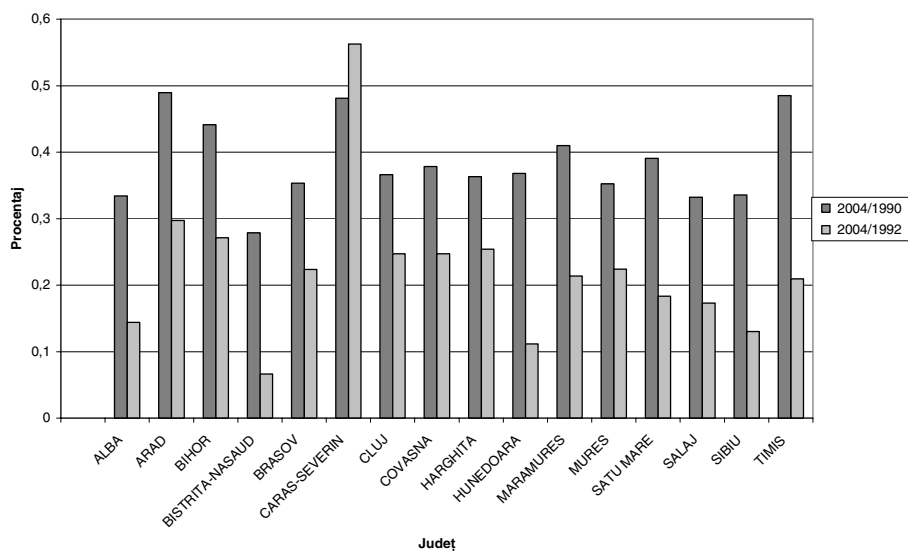
ANEXA 2

Schimbarea numărului de voturi obținute de UDMR la alegerile pentru Camera Deputaților 2000/1996 și 2004/2000

Județul	Schimbarea nr. de voturi 2000/1996	Schimbarea participării la vot 96/2000	Schimbarea nr. de voturi 2004/2000	Schimbarea participării la vot 2000/2004
Alba	-3,31%	-10,01%	-10,70%	-9,97%
Arad	0,14%	-13,76%	-17,81%	-8,20%
Argeș	2,03%	-9,82%	11,59%	-5,75%
Bacău	-31,89%	-10,78%	-3,07%	-7,28%
Bihor	-14,25%	-10,53%	-10,39%	-8,14%
Bistrița-Năsăud	-12,91%	-13,17%	-6,59%	-7,64%
Botoșani	24,53%	-10,34%	-24,69%	-5,84%
Brașov	-4,77%	-13,43%	-18,31%	-9,59%
Brăila	-48,69%	-10,41%	-20,70%	-8,02%
Buzău	-36,56%	-10,55%	7,63%	-5,24%
Caras-Severin	-13,68%	-13,22%	-17,78%	-8,65%
Călărași	-53,52%	-8,41%	121,01%	-7,27%
Cluj	-4,56%	-12,02%	-19,41%	-10,44%
Constanța	-38,79%	-12,17%	42,88%	-5,49%
Covasna	-4,53%	-11,03%	-22,51%	-12,39%
Dâmbovița	30,05%	-10,16%	61,37%	-1,79%
Dolj	-10,79%	-7,92%	3,89%	-5,82%
Galați	-45,09%	-8,64%	11,92%	-6,47%
Giurgiu	-8,75%	-8,18%	-40,42%	-0,23%
Gorj	-76,13%	-4,59%	18,15%	-3,76%
Harghita	-14,09%	-17,05%	-17,19%	-9,84%
Hunedoara	5,80%	-7,29%	-13,63%	-9,62%
Ialomița	-43,99%	-8,35%	-21,46%	-6,08%
Iași	-25,96%	-11,18%	29,86%	-7,83%
Ilfov	0,00%	-13,19%	-0,43%	-3,58%
Maramureș	-13,20%	-10,88%	-12,87%	-8,78%
Mehedinți	98,19%	-6,52%	-31,74%	-7,55%
Mureș	-11,61%	-11,32%	-15,82%	-10,20%
Neamț	47,23%	-11,65%	18,58%	-9,06%
Olt	-62,53%	-3,85%	50,60%	-7,03%
Prahova	20,53%	-11,51%	-7,01%	-6,96%
Satu Mare	-6,53%	-19,18%	-9,25%	-5,49%
Sălaj	-13,71%	-12,41%	-12,85%	-8,52%
Sibiu	-20,89%	-18,19%	-15,64%	-7,88%
Suceava	-6,89%	-11,60%	115,05%	-5,45%
Teleorman	-4,85%	-5,18%	-45,15%	-2,97%
Timiș	8,88%	-13,17%	-29,10%	-9,32%
Tulcea	5,96%	-10,09%	-41,42%	-5,55%
Vaslui	-52,77%	-8,64%	-19,45%	-3,09%
Vâlcea	7,87%	-7,66%	28,65%	-5,31%
Vrancea	-20,41%	-12,84%	62,82%	-0,53%
Municipiul București	25,01%	-10,60%	96,57%	-5,75%

ANEXA 3

Voturi pierdute de UDMR la alegerile pentru Camera Deputaţilor

ANEXA 4

Judeţ	Schimbarea de voturi 2004/1990	Scăderea nr. de maghiari 2002/1992	Schimbarea de voturi 2004/1992
Caras-Severin	-48,11%	-26,05%	-56,26%
Arad	-48,96%	-19,21%	-29,72%
Bihor	-44,11%	-14,24%	-27,11%
Harghita	-36,33%	-6,46%	-25,42%
Cluj	-36,61%	-16,34%	-24,73%
Covasna	-37,86%	-6,46%	-24,70%
Mureş	-35,23%	-9,65%	-22,40%
Braşov	-35,34%	-19,83%	-22,37%
Maramureş	-40,97%	-15,67%	-21,35%
Timiş	-48,52%	-19,58%	-20,94%
Satu Mare	-39,06%	-7,93%	-18,35%
Sălaj	-33,22%	-9,48%	-17,28%
Alba	-33,42%	-16,48%	-14,40%
Sibiu	-33,56%	-20,53%	-13,00%
Hunedoara	-36,83%	-25,00%	-11,15%
Bistriţa-Năsăud	-27,86%	-13,03%	-6,65%

ANEXA 5

Anul alegerilor	Județele unde UDMR a obținut majoritatea relativă la alegerile pentru Camera Deputaților
1990	Covasna, Harghita, Mureș
1992	Bihor, Covasna, Harghita, Mureș, Satu-Mare, Sălaj
1996	Covasna, Harghita, Mureș, Sălaj
2000	Bihor, Covasna, Harghita, Mureș, Sălaj, Satu-Mare
2004	Covasna, Harghita, Mureș, Satu-Mare